

Uppföljning internkontrollplan per 260831

Miljönämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Direktåtgärder	4
Risk: Risk för otillåten påverkan	4
Åtgärd: Kompetensutveckling	4
Risk: Förmånsbeskattning	5
Åtgärd: Översyn av rutiner och riktlinjer	5
Granskningar	6
Nämndens granskningar	6
Risk: behörighetsadministration	6
Granskning: Behörighetsadministration	6
Kommungemensamma granskningar	7
Risk: Felaktig användning av fordon och cyklar	7
Granskning: Användning av fordon och cyklar	7

Inledning

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll. Nämnder och bolagsstyrelser har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda nämnden ska tillse att regler och anvisningar antas för den interna kontrollen. Miljönämnden antog anvisningar för intern kontroll 2016-12-14, § 176. Resultat av genomförda direktåtgärder och granskningar ska rapporteras till nämnden vid samma tillfällen som *delårsrapport* och *årsanalys*.

I denna rapport redovisas två direktåtgärder samt två granskningsresultat enligt internkontrollplanen för 2026.

Direktåtgärder

Risk: Risk för otillåten påverkan

Beskrivning av risk

Risk för att personer försöker påverka förvaltningens uppdrag eller beslut på ett sätt som inte är tillåtet eller önskat, till exempel på grund av ekonomiska skäl eller för att skydda egen kriminell verksamhet. Detta kan leda till att tjänstepersoner utsätts för otillåten påverkan i form av trakasserier, hot, våld, skadegörelse och korruption, vilket kan vara skadligt för både tjänstepersonen och förvaltningen.

Åtgärd: Kompetensutveckling

Vad ska göras:

Kompetensutveckling av personal inom nämndens myndighetsutövning.

Genomförda åtgärder

Avdelningen för livsmedelskontroll har, utifrån resultatet av medarbetarundersökningen, tagit fram aktiviteter i sin handlingsplan för att hantera risken för otillåten påverkan. De planerade aktiviteterna omfattar kompetensutveckling och diskussioner på arbetsplatsträffar (APT).

Inom miljö- och hälsoskydd har motsvarande behov inte framkommit utifrån resultat i medarbetarundersökningen. Däremot har risk för otillåten påverkan och behov av kompetenshöjande insatser lyfts i andra forum.

I december 2025 erbjöd förvaltningen, genom företagshälsovården, alla anställda inom myndighetsutövningen utbildning i hot och våld. Utbildningen kommer genomföras igen i september 2026 och är obligatorisk för inspektörer.

I juni 2026 anordnades ett gemensamt avdelningsmöte för medarbetarna inom myndighetsutövningen där en större agendapunkt var ”*Infiltration, otillåten påverkan och möjliggörare – vad är det och vad kan vi göra åt det?*”. Mötet innehöll både en kompetenshöjande och medvetandegörande del samt en workshop, där medarbetare från olika enheter och avdelningar diskuterade risker i verksamheten och möjliga åtgärder. Förvaltningens årshjul för APT-möten är också uppdaterat och rutinen för otillåten påverkan ska årligen tas upp på APT i november. Bedömningen är att dessa insatser stärker organisationen förmåga att motverka otillåten påverkan och förvaltningen kommer även framöver att fortsätta med detta arbete.

Risk: Förmånsbeskattning

Beskrivning av risk

Risk för bristande följsamhet mot skattelagstiftningen när det handlar om förmåner på grund av bristande kunskaper och dålig följsamhet mot rutiner eller brister i dessa, vilket kan leda till ekonomiska konsekvenser och ifrågasatt förtroende från allmänheten.

Åtgärd: Översyn av rutiner och riktlinjer

Vad ska göras:

En översyn av befintliga rutiner och riktlinjer samt kommunikation av regelverket för förmånsbeskattning.

Genomförda åtgärder

Denna åtgärd är pågående och återredovisas därför till nämnden i nästa uppföljning av internkontrollplanen i februari 2027.

Granskningar

Nämndens granskningar

Risk: behörighetsadministration

Beskrivning av risk

Risk för felaktiga behörigheter i ekonomisystemet på grund av bristande rutiner eller följsamhet av rutiner vilket kan leda till skadat förtroende och oegentligheter.

Granskning: Behörighetsadministration.

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Rutiner för upplägg och borttag av behöriga användare i ekonomisystemet.

Syfte med granskningen:

Säkerställa att rätt personal har rätt behörighet.

Omfattning/avgränsning:

Samtliga behöriga till ekonomisystemet, "Ekot".

Granskningsmetod:

Granskning av underlag

Resultat

En granskning har genomförts av attestbehörigheter till ekonomisystemet, Ekot. Granskningen omfattade samtliga beslutsattestanter av leverantörsfakturer per den 1 augusti 2026. De upplagda attestanterna i ekonomisystemet jämfördes med attestförteckningen.

Granskningen visade att det fanns avvikelser mellan attestförteckningen och de upplagda attestanterna enligt nedan:

- En attestant saknade behörighet men hade attesterat för 65 000 kr.
- En attestant var registrerad på fel kostnadsställe, men inga fakturer har attesterats felaktigt till följd av detta.
- Två attestanter hade högre maxbelopp än tillåtet, men inga fakturer har attesterats som översteg den angivna beloppsgränsen i attestförteckningen.

Samtliga attestbehörigheter med avvikelser är korrigerade och förvaltningen har tagit fram en rutin för löpande kontroll av attestbehörigheter i ekonomisystemet samt tagit fram en standardiserad blankett för upplägg av nya attestbehörigheter.

Kommungemensamma granskningar

Risk: Felaktig användning av fordon och cyklar

Beskrivning av risk

Risk för att kommunens fordon nyttjas för privat bruk, på grund av okunskap, otydliga rutiner, vanor och/eller bristande uppföljning. Detta kan leda till obeskattade förmåner för den enskilde medarbetaren, skattetillägg för kommunen och att fordon förekommer i sammanhang utanför tjänsteutövningen. Detta kan i sin tur påverka förtroendet för kommunen/bolaget negativt.

Granskning: Användning av fordon och cyklar

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Malmö stads nämnder och bolag disponerar ett antal fordon i form av bilar och cyklar. Dessa är avsedda att användas i samband med tjänsteutövning, exempelvis transporter till och från möten med brukare, förflyttning mellan organisatoriska enheter och varutransporter.

Syfte med granskningen:

Syftet med granskningen är att undersöka om det finns risk att Malmö stads fordon används för annat än vad de är avsedda för.

Omfattning/avgränsning:

Granskningen omfattar Malmö stads nämnder och helägda bolag i tillämpliga delar.

Granskningsmetod:

Granskning görs genom enkät/frågor till berörda chefer och medarbetare. Granskningen kommer även innehålla frågor avseende riktlinjer och rutiner.

Resultat

Resultatet av granskningen som genomfördes genom en enkät till utvalda chefer och medarbetare visade att både chefer och medarbetare har god kännedom om rutinerna och riktlinjerna för användning av fordon. Nämnden har totalt nio bilar och 17 cyklar.

Nedan följer nästa delmoment av granskningen som bestod av ett antal frågor för nämnden att besvara angående riktlinjer och rutiner:

Fråga	Nämndens svar
Bilar	
Har nämnden fastställt riktlinjer och/eller rutiner för hur bilar får användas?	Ja, rutiner och riktlinjer finns
Hur följer nämnden upp användning av bilar?	Det finns ett bokningssystem och körjournal i varje bil.
Hur arbetar nämnden för att bilar inte används för privat bruk på ett sätt som riskerar skatterättsliga konsekvenser?	Genom information till medarbetare och via körjournaler.
Har nämnden fastställt riktlinjer och/eller rutiner för hur cyklar får användas?	Ja, rutiner finns
Cyklar	
Hur följer nämnden upp användning av cyklar?	Via bokningssystemet kan användandet följas upp men det finns ingen systematisk uppföljning. Bara om misstanke finns om otillåten användning
Hur arbetar nämnden för att cyklar inte används för privat bruk på ett sätt som riskerar skatterättsliga konsekvenser?	Genom information och uppföljning vid misstanke om otillåten användning.

Sammantaget innebär det att nämnden har etablerade riktlinjer och rutiner för användning av både bilar och cyklar, men uppföljningen och kontrollen skiljer sig åt mellan fordonstyperna. För bilar finns ett strukturerat system med bokning och körjournaler som möjliggör systematisk uppföljning och förebygger skatterättsliga risker genom tydlig information till medarbetare. För cyklar är uppföljningen däremot mindre stringent, med avsaknad av löpande kontroll och enbart reaktiv hantering vid misstanke om otillåten användning.

Förbättringsåtgärd

Som förbättringsåtgärd föreslår nämnden att de skatterättsliga konsekvenserna förtydligas och att det skapas en central tipsfunktion för hela stadens fordonssflotta vid misstänkt missbruk av fordonen.